

ORGANIZACE PRODUCENTŮ A SPOLEČNÁ ORGANIZACE TRHU S PRODUKTY RYBOLOVU

Společná organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury byla první složkou společné rybářské politiky (SRP). Vzhledem k povaze jejích intervenčních mechanismů a k nedostatečným finančním prostředkům, jež jsou na ni přidělovány, byl rozsah její působnosti tváří v tvář nedávné krizi v odvětví rybolovu vnímán jako omezený. To vedlo ke komplexní reformě, která v roce 2014 položila nové základy společné organizace trhu a celé SRP. Revidovaná společná organizace trhu zlepšuje dohled nad trhem, bezpečnost potravin a informování spotřebitelů, a podporuje tak rozvoj uvádění na trh regionálních produktů.

PRÁVNÍ ZÁKLAD

Článek 42 a čl. 43 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1379/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury a o změně nařízení Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 104/2000.

CÍLE

Společná organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury stanoví cenový a intervenční systém s cílem regulovat trh Unie s produkty rybolovu. Jejím cílem je:

- napravit nejvíce negativní dopady nerovnováhy mezi nabídkou a poptávkou;
- stabilizovat ceny s cílem zaručit minimální úroveň příjmu pro rybáře;
- podporovat všeobecnou konkurenceschopnost rybářského loďstva Unie na světových trzích.

Nástroje společné organizace trhu tvoří:

- stažení z trhu ze strany Unie;
- převodové operace;
- nezávislá stažení z trhu a převody ze strany organizací producentů, včetně paušálních kompenzací a prémie;
- soukromé skladování;
- zvláštní režim pro tuňáky.

Všechny tyto mechanismy se zaměřují na organizace producentů. Většinu z nich nalezneme v sedmi členských státech: ve Španělsku, Itálii, Francii, Spojeném království, Německu, Portugalsku a Nizozemsku. Tyto organizace působí hlavně na úrovni místního rybolovu, v menší míře pak v odvětvích pobřežního rybolovu a akvakultury, a jejich cílem je zlepšit uvádění jejich produktů na trh. Za tímto účelem mohou přijímat opatření, jako například:

- plánování produkce a její přizpůsobení poptávce, zejména prováděním plánů odlovu;
- podpora koncentrace nabídky;
- stabilizace cen;
- podpora rybolovných metod, které vedou k udržitelnému rybolovu.

Výdaje spojené s intervencemi postupně klesají, především v důsledku poklesů výdajů na kompenzace za operační programy a na stahování z trhu ze strany Unie, které je jedním z nejčastěji používaných intervenčních mechanismů. Stažení z trhu ze strany Unie byla nahrazena na první příčce výdajového žebříčku převodovými operacemi.

Stav zdrojů a zvýšení ceny paliv mohou z krátkodobého hlediska používání intervencí společné organizace trhu omezit. Čtyřmi členskými státy, které nejvíce využívají nástroje společné organizace trhu, jsou Francie, Španělsko, Portugalsko a Irsko. Používání nástrojů společné organizace trhu v prvních třech jmenovaných zemích roste, avšak v Irsku se snižuje. Další členské státy – Spojené království, Dánsko, Německo, Švédsko, Itálie a Belgie – intervence společné organizace trhu rovněž používají, avšak jejich výdaje jsou v tomto směru podstatně nižší než v případech předchozích čtyř zemí.

Za účelem podpory rozvoje odvětví rybolovu mohou skupiny, jež zahrnují zástupce odvětví produkce, zpracování a uvádění výrobků na trh, požádat členské státy o uznání za mezioborové organizace. Toto uznání mohou udělit členské státy pod dohledem Komise. Existují pouze čtyři uznané mezioborové organizace a ty působí na úrovni států: Comité Interprofessionnel des Produits de l'Aquaculture, C.I.P.A. (Francie), INTERATÚN (Španělsko), AQUAPISCIS (Španělsko) a O.I. FILIERA ITTICA (Itálie).

V rámci reformy SRP v roce 2014 byla shledána jako nutná rozsáhlá reforma společné organizace trhu, na jejímž základě by tržně orientované nástroje přímo či nepřímo přispívaly k plnění hlavních cílů SRP. S cílem vyřešit nadměrný rybolov a neudržitelné postupy a upustit od strategií produkce založených pouze na objemu byla v návrhu nařízení o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury ([COM\(2011\)0416](#)) nastíněna nová společná organizace trhu, jež měla podporovat:

- organizaci odvětví, kdy bude zlepšeno postavení organizací producentů a jejich spoluzřízení přístupových práv, jakož i činností v oblasti produkce a uvádění produktů na trh coby klíčových prvků k provádění SRP;
- tržní opatření, která zvýší vyjednávací sílu producentů (v odvětví rybolovu a akvakultury), zlepší předvídaní krizí na trhu, předcházení takovýmto krizím a jejich zvládnutí a podpoří transparentnost a účinnost trhu;

- společné obchodní normy, které stanoví standardní charakteristické rysy produktů rybolovu prodávaných v EU a budou uplatňovány v souladu s opatřeními pro zachování rybolovných zdrojů a jejichž cílem bude podpora transparentního vnitřního trhu dodávajícího vysoce kvalitní produkty;
- tržní pobídky a prémie na podporu udržitelných postupů; partnerství pro udržitelnou produkci, pořizování dodávek a spotřebu; osvědčování (ekoznačky), propagaci a informování spotřebitelů;
- dodatečná tržní opatření týkající se výmětů;
- informace o trhu: s cílem přispět k transparentnosti a účinnosti trhu zřídila Komise Evropské středisko pro sledování trhu s produkty rybolovu a akvakultury.

PRODUCENTI DROBNÉHO RYBOLOVU

Definice drobného rybolovu předkládaná EU^[1] odkazuje na plavidla o celkové délce menší než 12 metrů, jejichž rybolovná činnost je omezena na méně než 24 hodin denně a která nepoužívají vlečná rybolovná zařízení.

V roce 2013 existovalo v 17 členských státech EU 232 organizací producentů, z nichž 188 bylo organizacemi producentů drobného rybolovu. Nejvíce organizací producentů drobného rybolovu se nacházelo v Itálii (39), ve Španělsku (33), ve Francii (24) a ve Spojeném království (21). Revidovaná společná organizace trhu je pro producenty drobného rybolovu velkou příležitostí, jak získat lepší přístup na trh a úspěšně konkurovat dováženým produktům či produktům průmyslového rybolovu. V rámci cílů a struktury společné organizace trhu by mohlo být provedeno několik opatření, jako je např. vytvoření databáze statistických údajů týkajících se drobného rybolovu v EU, zřizování a trvalá podpora sdružení pro uvádění produktů na trh, vytvoření loga drobného rybolovu, vypracování kritérií pro nábor rybářů drobného rybolovu a zvláštní označování produktů drobného rybolovu, jakož i propagační kampaně pro tyto produkty. Konečným cílem je dát spotřebitelům příležitost ke koupi čerstvých, bezpečných a udržitelných produktů a zaručit přijatelný příjem místním rybářům drobného rybolovu.

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Spolu s následným přijetím reformovaného základního nařízení o společné rybářské politice a s novým Evropským námořním a rybářským fondem představuje systém společné organizace trhu základní kámen nejnovější reformy evropského odvětví rybolovu.

Základní akt týkající se společné organizace trhů s produkty rybolovu a akvakultury spadá do řádného legislativního postupu, což znamená, že pravomoci pro jeho přijetí sdílí Rada a Parlament.

Právní znění tohoto aktu odkazuje na několik aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů^[2]. Tyto akty tvoří sekundární právní předpisy^[3], které jsou nutné

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu, čl. 3 odst. 2 bod 14, Úř. věst. L 149, 20.5.2014, s. 1.

[2] „Právní akty Evropské unie“, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv%3Aai0032>

k uplatnění základního právního předpisu. Komise má jako hlavní orgán výkonné moci EU pravomoc tento akt přijmout, zatímco Parlament a Rada mají jako spolunormotvůrci pravomoc sekundární právní předpisy kontrolovat^[4] na základě jejich čtení základního právního předpisu. Do konce roku 2022 předloží Komise Parlamentu a Radě zprávu o výsledcích uplatňování nařízení o společné organizaci trhu.

Výzkum pro Výbor pro rybolov:

- Studie GŘ IPOL ze dne 15. dubna 2016 nazvaná: „Trhy drobného rybolovu: hodnotový řetězec, propagace a označování“ („Small-scale fisheries markets: value chain, promotion and labelling“)^[5]
- Studie GŘ IPOL ze dne 16. září 2013 nazvaná: „Soulad dovážených produktů rybolovu a akvakultury s právními předpisy EU“ („Compliance of imports of fishery and aquaculture products with EU legislation“)^[6]
- Informační sdělení Knihovny Evropského parlamentu ze dne 7. září 2012 nazvané: „Reforma společné rybářské politiky (SRP)“^[7]

Parlament přijal v poslední době dvě usnesení, jež jsou pro tuto oblast relevantní:

- usnesení ze dne 29. května 2018 o optimalizaci hodnotového řetězce v odvětví rybolovu EU^[8];
- usnesení ze dne 30. května 2018 o uplatňování kontrolních opatření pro stanovení souladu rybolovných produktů s kritérii pro přístup na trh EU^[9].

Priit Ojamaa

05/2019

---

[3]https://ec.europa.eu/info/amending-and-supplementary-acts-0_en

[4]„Efektivnější tvorba právních předpisů: otázky a odpovědi k novým aktům v přenesené pravomoci“ („Legislating more efficiently: questions & answers on new delegated acts“, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?language=en&type=IM-PRESS&reference=20100323BKG71187>

[5]http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/573443/IPOL_STU%282016%29573443_EN.pdf

[6]http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/513968/IPOL-PECH_ET%282013%29513968_EN.pdf

[7]http://www.europarl.europa.eu/RegData/bibliotheque/briefing/2012/120339/LDM_BRI%282012%29120339_REV1_EN.pdf

[8]Přijaté texty, [P8_TA\(2018\)0210](#).

[9]Přijaté texty, [P8_TA\(2018\)0223](#).

